

Ευαγγελικός Μοναχισμός (2ο Μέρος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο μετανοών μοναχός φλέγεται από τον Θεϊόν έρωτα. Η αγάπη του Θεού συνέχει την καρδιά του, ώστε να μη ζη για τον εαυτό του, αλλά για τον Θεό. Η νύμφη ψυχή του ζητά συνεχώς με πόνο και με πόθο τον νυμφίο της και δεν ησυχάζει μέχρι να ενωθή μαζί του. Δεν αναπαύεται να αγαπά τον Θεόν ως δούλος (από φόβο) ούτε ως μισθωτός (για την ανταμοιβή του Παραδείσου)· θέλει να τον αγαπά ως υιός, δηλαδή από καθαρή αγάπη. «Ουκέτι φοβούμαι τον Θεόν αγαπώ γαρ αυτόν» έλεγε ο Μέγας Αντώνιος. Όσο περισσότερο μετανοεί, τόσο αυξάνει μέσα του ο πόθος της αγάπης του Θεού και όσο αγαπά τον Θεό, τόσο μετανοεί βαθύτερα.

Τα δάκρυα της μετανοίας ανάβουν το πυρ της αγάπης. Τον πόθο του για τον Κύριο τρέφει με την προσευχή και μάλιστα την νοερά και αδιάλειπτη προσευχή, την συνεχή επίκλησι του γλυκυτάτου ονόματος του Ιησού με την μονολόγιστη ευχή «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με τον αμαρτωλό». Η ευχή τον καθαρίζει και ασφαλίζει την ένωσί του με τον Χριστό.

Στην Λατρεία της Εκκλησίας ο μοναχός επίσης παραδίδεται με αγάπη στον Θεό και ο Θεός παραδίδεται σ' αυτόν. Πολλές ώρες κάθε ημέρα ο μοναχός τις περνά στον Ναό λατρεύων τον αγαπώμενο Κύριο. Η μετοχή του στη Λατρεία δεν είναι «υποχρέωσι», αλλά ανάγκη της ψυχής του που διψά τον Θεό. Στα Αγιορείτικα Μοναστήρια κάθε ημέρα τελείται η θεία Λειτουργία και οι μοναχοί δεν βιάζονται να τελειώση η ακολουθία, όσες ώρες και αν διαρκή, γιατί δεν έχουν να κάνουν κάτι καλλίτερο από το να είναι σε κοινωνία με τον Λυτρωτή, την Μητέρα του Λυτρωτού και τους φίλους του Λυτρωτού. Έτσι η Λατρεία είναι χαρά και πανηγύρι, άνοιξι της ψυχής και πρόγευσι του Παραδείσου. Ζουν δηλαδή οι μονάχοι κατά τον

αποστολικό τρόπο: «Πάντες δε οι πιστεύοντες ήσαν επί το αυτό και είχαν άπαντα κοινά... καθ' ημέραν τε προσκαρτερούντες ομοθυμαδόν εν τω ίερω, κλώντές τε κατ' οίκον άρτον, μετελάμβανον τροφής εν αγαλλιάσει και αφελότητι καρδίας, αινούντες τον Θεόν... (Πραξ. 2, 44 - 47).

Και μετά την απόλυσι της Ακολουθίας, ο μοναχός ζη λατρευτικά. Όλη του η ζωή στο μοναστήρι, το διακόνημα που εργάζεται, η τράπεζα, η προσευχή, η σιωπή και η ανάπαυσι, οι σχέσεις με τους αδελφούς και η υποδοχή των ξένων προσφέρονται σαν λειτουργία στην Αγία Τριάδα. Η αρχιτεκτονική των Μονών φανερώνει αυτήν την πραγματικότητα.

Από το Καθολικό και την Αγία του Τράπεζα ξεκινούν και εκεί επιστρέφουν όλα. Οι διάδρομοι, τα κελλιά, τα πάντα έχουν την αναφορά τους στο Καθολικό. Όλη η ζωή προσφέρεται στον Θεό και γίνεται Λατρεία του Θεού.

Τα υλικά στοιχεία, ακόμη, που χρησιμοποιούνται στην Λατρεία, μαρτυρούν για τη μεταμόρφωσι όλης της ζωής και όλης της κτίσεως από την χάρι του Θεού. Ο άρτος και ο οίνος της θ. Ευχαριστίας, το αγιασμένο έλαιο, το θυμίαμα, τα τάλαντα και οι καμπάνες, που σημαίνουν σε τακτές ώρες, τα κεριά και τα καντήλια, που αναβοσβήνουν σε ωρισμένες στιγμές της ακολουθίας, η κίνησι του «κανονάρχου» και των «εκκλησιαστικών» και τόσες άλλες κινήσεις και πράξεις, προβλεπόμενες από τα μακραίωνα μοναχικά τυπικά, δεν είναι ξηροί τύποι, ούτε ψυχολογικά κίνητρα συναισθηματικών συγκινήσεων, αλλά σημεία, απηχήματα και φανερώσεις της καινής κτίσεως. «Όλοι όσοι επισκέπτονται το Άγιον Όρος, διαπιστώνουν ότι η Λατρεία δεν έχει στατικό, αλλά δυναμικό χαρακτήρα. Είναι μία κίνησι προς τον Θεό: η ψυχή ανεβαίνει στον Θεό, συνανυψώνει μαζί της όλη την κτίσι.

Πηγή: <http://athosprosopography.blogspot.gr/>

Στην αγιορείτικη αγρυπνία έχει ο πιστός τη μοναδική εμπειρία της χαράς, που έρχεται στον κόσμο από το λυτρωτικό έργο του Χριστού και γεύεται την ύψιστη ποιότητα της ζωής, που προσφέρει ο Χριστός στον κόσμο μέσα στην Εκκλησία.

Η προτεραιότητα που δίνει ο μοναχισμός στην Λατρεία του Θεού υπενθυμίζει στην Εκκλησία και στον κόσμο ότι, αν η Θεία Λειτουργία και η Λατρεία δεν ξαναγίνουν το κέντρο της ζωής μας, ο κόσμος μας δεν έχει την δυνατότητα να ενοποιηθεί και να μεταμορφωθεί, να ξεπεράσει την διάσπασι, την ανισορροπία, το κενό και τον θάνατο, παρά τα φιλότιμα ανθρωπιστικά συστήματα και προγράμματα βελτιώσεως του κόσμου. Ο Μοναχισμός υπενθυμίζει ακόμη ότι η Θεία Λειτουργία και η Λατρεία δεν είναι «κάτι» μέσα στην ζωή μας, αλλά το «κέντρο», η πηγή της ανακαινίσεως και αγιασμού όλων των πτυχών της ζωής μας.

Η αγάπη του Θεού έχει σαν άμεσο καρπό την αγάπη της εικόνας του Θεού, του ανθρώπου και όλων των κτισμάτων του Θεού. Με την πολυχρόνια άσκησι ο μοναχός αποκτά την «ελεήμονα καρδιά», που αγαπά όπως ο Θεός. Κατά τον Αββά Ισαάκ τον Σύρο, ελεήμων καρδιά είναι «καύσις καρδιάς υπέρ πάσης της κτίσεως, ήγουν υπέρ ανθρώπων, και των ορνέων, και των ζώων, και των δαιμόνων, και υπέρ παντός κτίσματος, εκ της ενθυμήσεως και της θεωρίας των οποίων ρέουσι οι οφθαλμοί δάκρυα, και εκ της πολλής συμπαθείας και ελεημοσύνης σμικρύνεται η καρδιά του ελεήμονος, και δεν δύναται να υποφέρει ή να ίδη, ή να ακούση βλάβην τινά, ή λυπηρόν τι γινόμενον εις την κτίσιν και διά τούτο και υπέρ των άλογων ζώων, και υπέρ των εχθρών της αληθείας, και υπέρ των βλαπτόντων αυτόν, εύχεται κατά πάσαν ώραν μετά δακρύων, όπως φυλάξη αυτούς ο Θεός και ελεήσει αυτούς· επίσης εύχεται και υπέρ των ερπετών ως εκ της πολλής αυτού

ελεημοσύνης, ήτις κινείται εις την καρδίαν αυτού αμέτρως» (Λόγος πα').

Στο «Γεροντικό» (Συλλογή αποφθεγμάτων και έργων των Πατέρων της Ερήμου) συναντούμε μορφές θυσίας και αγάπης, που θυμίζουν και φανερώνουν την αγάπη του Χριστού. Λέγεται ότι ο Αββάς Αγάθων έλεγε «ότι ήθελον ευρείν λωβόν και λαβείν το σώμα αυτού». «Οίδες αγάπην τελείαν;» σχολιάζει ο Αββάς Ισαάκ ο Σύρος.

Η οργάνωσι εξ άλλου του κοινοβίου βασίζεται στην αγάπη, κατά το πρότυπο των πρώτων χριστιανικών κοινοτήτων των Ιεροσολύμων. Όπως ο Κύριος με τους Δώδεκα και όπως οι πρώτοι χριστιανοί, έτσι και οι μοναχοί έχουν την κοινοκτημοσύνη και την κοινή εν Χριστώ ζωή. Ο ηγούμενος δεν έχει τίποτε περισσότερο από ένα νεαρό δόκιμο. Κανείς δεν έχει χρήματα, που η μπορεί να διαθέση κατά βούλησι, έκτος από εκείνα που παίρνει ως ευλογία από τον ηγούμενο για συγκεκριμένη ανάγκη.

Η κοινοκτημοσύνη, η ισότης, η δικαιοσύνη, ο αμοιβαίος σεβασμός και η θυσία του ενός για όλους και όλων για τον κάθε ένα ανυψώνει την κοινοβιακή ζωή στο χώρο της πραγματικής αγάπης και ελευθερίας. Όσοι έχουν ζήσει έστω και λίγες η μέρες σε αληθινά κοινόβια, γνωρίζουν τι χάρι έχει η αμοιβαία αγάπη των αδελφών και πόσο αναπαύει τις ψυχές. Έχει κανείς την αίσθησι ότι ζη με ιούς αγγέλους.

[Συνεχίζεται]